

NORGES BANK

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Dato: 23.09.2015
Deres ref.:
Vår ref.: 15/03246

Råd om motsyklisk kapitalbuffer 3. kvartal 2015

Norges Bank skal utarbeide et beslutningsgrunnlag og gi Finansdepartementet råd om nivået på den motsykliske kapitalbufferen til bankene fire ganger i året. Den 18. juni besluttet Finansdepartementet å øke kravet til 1,5 prosent, i tråd med rådet fra Norges Bank. Kravet gjelder fra 30. juni 2016. Beslutningsgrunnlaget for Norges Banks råd om motsyklisk kapitalbuffer i tredje kvartal 2015 legges fram i Pengepolitisk rapport 3/15.

Norges Bank har som utgangspunkt for sin vurdering at bankene bør bygge opp og holde en motsyklisk kapitalbuffer når finansielle ubalanser bygger seg opp eller har bygd seg opp. Kravet til motsyklisk kapitalbuffer vil bli vurdert i lys av øvrige krav til bankene. Ved tilbakeslag i økonomien og store tap i bankene kan bufferkravet settes ned for å motvirke at en strammere utlånspraksis forsterker nedgangen. Bufferkravet bør ikke uten videre trappes ned selv om det skulle være tegn til at finansielle ubalanser avtar. Den motsykliske kapitalbufferen er ikke et virkemiddel for å finstyre økonomien.

Bankene har hatt god lønnsomhet så langt i 2015, og kapitaldekningen har økt. Ved utgangen av andre kvartal var den rene kjernekapitaldekningen i de største bankene 13,7 prosent i gjennomsnitt. Alle de store bankene ligger godt an til å oppfylle de økte kapitalkravene som gjelder fra sommeren 2016. I det siste har bankenes finansieringskostnader økt litt. Bankene har lave tap.

Norges Banks vurdering av finansielle ubalanser tar utgangspunkt i forholdet mellom kreditt og BNP og hvordan dette avviker fra en langsiktig trend. Den samlede kreditten til husholdninger og foretak er på et høyt nivå i forhold til verdiskapingen i fastlandsøkonomien. I årene etter finanskrisen har kredittveksten kommet ned, men kreditten har fortsatt å vokse noe raskere enn verdiskapingen. Husholdningenes gjeld øker mer enn de disponible inntektene, og i det siste har gjeldsveksten tiltatt litt. Gjeldsveksten i foretakene er mer moderat. Siden i fjor høst har bankenes utlånsvekst til foretakene tatt seg opp, særlig for foretak innen næringseiendom og bygg og anlegg. Veksten i foretakenes obligasjonsgjeld har falt. I det siste har kredittpåslegene for oljerelaterte foretak med lav kredittvurdering økt markert.

Det europeiske systemrisikorådet (ESRB) anbefaler at det beregnes tekniske referanseverdier for bufferen. Den langsiktige trenden i kredittindikatoren kan beregnes på ulike måter. Med Baselkomiteens trendberegning var referanseverdien 0 prosent i andre kvartal 2015. Med en alternativ trendberegning, som erfaringsmessig gir en bedre ledende indikator for kriser, var referanseverdien for bufferen 1,25 prosent. ESRB presiserer at det ikke skal være en mekanisk sammenheng mellom

referanseverdien og nivået på bufferkravet, men at kravet skal baseres på et bredere beslutningsgrunnlag.

I tillegg til kredittindikatoren fester Norges Bank seg ved utviklingen i eiendomspriser og ved hvor stor del av sin finansiering bankene henter i finansmarkedene. Boligprisene har gjennom det siste året steget mer enn husholdningenes disponible inntekter. Prisindikatoren for næringseiendom har steget markert. Andelen markedsfinansiering i bankene har vært stabil.

Den vedvarende oppgangen i husholdningenes gjeldsbelastning og høy prisvekst på eiendom de siste årene, er tegn på at finansielle ubalanser har bygd seg opp. Norges Banks vurdering av de finansielle ubalansene er lite endret siden juni. Økte kapitalbuffer, inkludert en motsyklisk kapitalbuffer på 1,5 prosent, gjør bankene mer robuste mot fremtidige utlånstap. Fremover kan gjeldsoptaket bli dempet av de nye kravene til bankenes utlånspraksis for boliglån og lavere vekst i norsk økonomi. På den annen side innebærer nedgangen i utlånsrentene det siste året en risiko for at veksten i eiendomspriser og gjeld skyter ny fart.

Norges Banks hovedstyre har etter en samlet vurdering besluttet å gi Finansdepartementet råd om å holde bufferkravet uendret.

I arbeidet med rådet om motsyklisk kapitalbuffer har Norges Bank og Finanstilsynet utvekslet informasjon og vurderinger.

Med vennlig hilsen

Øystein Olsen

Ida Wolden Bache

Kopi: Finanstilsynet